

at Trangen til denne Lov maa ansees for at være ligesaa stor, daar, som den var i for, lige som jeg ogsaa troer, at det er klart af den af mig gjorte Anthyndning, at den meget godt kan bringes til Anvendelse, uafhængigt af om Vernepligtslovs-Udkastet for Kongeriget Danmark bliver til Lov, eller ikke.

Justitsministeren: I Anledning af den ærede sidste Tale's Slutningsbemærkninger skal jeg tillade mig at sige, at Grunden til, at der fra Regjeringens Side ikke er fremkommet noget saadant Lovforslag, er den, at det efter min Mening ikke er tilraadeligt at afgjøre Spørgsmaalet om Omordningen af det bornholmske Forsvarsvæsen, for i den man seer, hvorledes Lovgivningen angaaende Værnepligt for Kongeriget Danmark stiller sig. Omordningen af det bornholmske Væbningsvæsen har en stor Mængde Berøringspunkter med Værnepligten for Kongeriget Danmark og falder i mange Henseender sammen med Bestemmelser derfor, og som den ærede Forslagsstiller bemærkede, gaar det foreliggende Forslag jo ud paa at tilvejebringe et Forhold, der danner et Supplement til den almindelige Værnepligtslovgivning, og som, saaledes som han ogsaa bemærkede, i det Sinde kommer til at svare til Værnepligtsloven i det Store, saaledes, at det Mindre bliver afpasset saaledes, at det kan føies ind i det Større. Men netop fordi Forholdene ere saaledes, troer jeg ikke, det vilde være rigtigt at omordne Forsvarsvæsenet paa Bornholm, forinden man veed, hvorledes det kommer til at passe med Lovgivningen angaaende den almindelige Værnepligt, hvorved jeg naturligviis har for Øie den Lov, der nu behandles i Rigsdagen. Hvis man nu vilde gaae ind paa at omordne de bornholmske Væbningsforhold, troer jeg, at man vilde sætte sig ud af Stand til at tage de Hensyn, som ere fornødne, for at alle Momenter, som fortjene det, kunne komme tilbøielig i Betragtning; jeg skal tillade mig, eksempelviis at fremdrage et enkelt Punkt, hvoraf dette efter min Formening klart fremgaaer. Efter de nu bestaaende Forhold kunne nemlig de Bornholmere, der søge deres Livserhverv ved Søfart, blive optagne her i Sørummen, forsaavidt de fare Herfra; men fare

de fra Bornholm, hvad enten det nu er paa længere eller kortere Rejser, er det ikke Tale om nogen Optagelse i Sørummen; i saa Fald komme de alene til at gjøre Tjeneste i den bornholmske Militi; nu fastsætter § 7, 2det Membrum, i det Rigsdagen forelagte Lovudkast om almindelig Værnepligt, at alle paa Bornholm fødte og sammesteds hjemmehørende Mandspersoner skulle gjøre Tjeneste i Bornholms Militi, forsaavidt de ikke ere befarne; hvis dette Lovudkast ophøies til Lov, vil altsaa de befarne Bornholmere ikke komme til at gjøre Tjeneste i Militien. — Det vil heraf fremgaae, mener jeg, at Omordningen af det bornholmske Militi væsen bør, saavel med Hensyn til dette Punkt som med Hensyn til andre, afvente den nye Lov, fordi man ellers vil kunne udsætte sig for Uregelmæssigheder i de to Love. Jeg troer, at det bedste Beviis for, at jeg har Ret, naar jeg mener, at det Usælske er, ikke nu ved Lov at omordne de bornholmske Militiforhold, ligger i § 1 af det foreliggende Lovforslag, hvor det, efterat den almindelige Værnepligtslov for Kongeriget Danmark er betegnet som den, i Kraft af hvilken Lovens Bestemmelser skulle træde i Live, hedder, at Enhver paa Bornholm født, sammesteds hjemmehørende vaabenfør Mandsperson er forpligtet til at gjøre 24 Mars Tjeneste i den bornholmske Militi; tænke vi os nu det foreliggende Lovforslag ophøiet til Lov, og tænke vi os fremdeles, at Loven om Værnepligt for Kongeriget Danmark endruer, da vil det hedde i den sidstnævnte Lovs § 7, at Befarne ikke skulle gjøre Tjeneste i den bornholmske Væbning; det vil heraf sees, at det foreliggende Lovudkast er i en ligefrem Strid med Bestemmelsen i den nævnte Værnepligtslov. Det er disse Hensyn, som bringe mig til at troe, at det Retteste er, først at afvente, hvorledes det kommer til at gaae med Værnepligtsloven, og først derefter tage under Overveelse, hvorledes Omordningen af den bornholmske Militi skal finde Sted. Ogsaa fra en anden Side betragtet er dette efter min Formening ønskeligt. Det af Regjeringen i forrige Session forelagte Lovudkast gik, som Motiverne udvise, ud paa at fyldestgjøre de Fordringer, som Krigsbestyrelsen ansaae nødvendige med Hensyn til det born-